

4. november 2013

FN's Universal Periodic Review - Lever Danmark op til egne målsætninger om at styrke menneskerettighederne?

FN's Universal Periodic Review er en speciel mekanisme, der blev etableret i 2006 med det formål at sikre, at alle FN medlemsstater opfylder sine forpligtigelser i henhold til menneskerettighederne. Alle 192 FN-stater har gennemgået bedømmelsen og har således, populært sagt, "været til eksamen i menneskerettigheder". Men spørgsmålet er, hvilken rolle Danmark har formået at spille under disse periodiske bedømmelser i forhold til særligt de diktaturstater, der systematisk overtræder grundlæggende menneskerettigheder. I regeringsgrundlaget¹ fra 2011 fremgår det, at Danmark "skal turde kritisere alle, der groft krænker menneskerettighederne « og, at »regeringen vil arbejde for, at FN's Menneskerettighedsråd bliver et effektivt organ". På baggrund af en gennemgang af de periodiske rapporter og dermed de udtalelser og anbefalinger FN-staterne hver især har fremsat, må det dog konkluderes, at Danmark er langt mindre aktiv i forhold til at fremkomme med kritik og anbefalinger end en lang række andre vestlige lande som Norge, Sverige, Holland, Belgien, Canada og New Zealand m.fl. Derudover har Danmark eksempelvis undladt kritik af Algeriet, Cuba og Nordkorea, ligesom Danmark i forhold til lande som Rusland og Saudi Arabien har fremsat relativ mild og begrænset kritik på trods af disse landes ofte grove og systematiske menneskerettighedskrænkelser. Det anbefales, at Danmark i langt højere grad udnytter UPR processen til at sætte fokus på de mest alvorlige menneskerettighedskrænkelser i alle lande, der groft og systematisk krænker grundlæggende menneskerettigheder, herunder fremsætter konkrete og målrettede anbefalinger på de mest kritiske områder.

FN's Menneskerettighedsråd og Universal Periodic Review

Ved FN's Generalforsamlings Resolution nr. 60/251 af den 15. marts 2006 blev FN's Menneskerettighedsråd (Rådet) etableret. Rådet afløste FN's Menneskerettighedskommission og består af 47 medlemsstater, som bliver valgt ved hemmelig afstemning i FN's Generalforsamling. Den geografiske fordeling af sæderne i Rådet er uddelt på forhånd således, at de afrikanske stater har 13 sæder, Asien og Stillehavsområdet har også 13 sæder, mens de latinamerikanske og caribiske stater i alt har 8 sæder, de vestlige europæiske stater har 7 sæder, og de øst europæiske stater har 6 sæder.

For at imødegå de problemer FN's medlemsstater måtte have med hensyn til overholdelsen af deres menneskerettighedsforpligtigelser, blev det i samme resolution bestemt, at Rådet skulle arbejde for at fremme universel respekt for beskyttelsen af alle menneskerettigheder og fundamentale frihedsrettigheder, hvilket blandt andet skulle gøres ved gennemførelsen af et "Universal Periodic Review" (UPR), vedrørende hver af medlemsstaternes opfyldelse af deres menneskerettighedsforpligtigelser.² UPR-processen skulle være en transparent undersøgelse af alle FN's medlemsstater.

UPR indebærer således, at alle FN's medlemsstater skal deltage i processen og endeligt bedømmes af Rådet. Formålet med processen er at undersøge og kortlægge menneskerettighedsforholdene i de enkelte stater og pege på, hvor der kan foretages forbedringer med henblik på at sikre borgernes rettigheder. Det er en kooperativ proces, der giver mulighed for, at hver medlemsstat kan dokumentere og berette om hvilke initiativer, de har igangsat for at forbedre menneskerettighedsituationen i deres land samt opfylde deres forpligtelser på menneskerettighedsområdet. Inden en medlemsstat fremlægger sin rapport for Rådet, er der mulighed for, at de andre medlemsstater kan indsende spørgsmål til staten, hvilket staten skal svare på under fremlæggelsen af rapporten for Rådet. Her har andre medlemsstater også mulighed for at fremsætte kommentarer og anbefalinger. UPR begyndte i starten af 2008, og i 2011 havde alle 192 FN-

¹ http://www.stm.dk/publikationer/Et_Danmark_der_staar_sammen_11/Regeringsgrundlag_okt_2011.pdf s. 38

² Resolution nr. 60/251 pkt. 5(e)

lande gennemgået bedømmelsen. På nuværende tidspunkt er Rådet i gang med sin "second cycle" af UPR-processen, der strækker sig fra 2012 - 2016.

Danmark under lup

Danmarks første UPR foregik den 2. maj 2011. Den 4. maj 2011 godkendte arbejdsgruppen under Rådet en rapport, der var resultatet af bedømmelsen den 2. maj. Rapporten indeholder blandt andet spørgsmål og anbefalinger stillet af arbejdsgruppen og andre deltagende FN-stater, samt synspunkter og vurderinger fremført af den danske delegation. Efterfølgende blev det den 1. juli 2011 offentliggjort, hvilke anbefalinger Danmark vil efterleve, og hvilke der blev afvist.

Danmark blev anbefalet en lang række indsatser og ændringer. Eksempelvis blev der på ligebehandlingsområdet fremsat anbefalinger til Danmark om at fremme antallet af kvinder i ledende poster på arbejdsmarkedet og særlig vedrørende beslutningsprocesser.³ Yderligere gik en del af anbefalingerne også på bekæmpelse og indsats vedrørende hate speech og racisme. Danmark blev anbefalet at opretholde § 266b i straffeloven⁴ samt at styrke og effektivt implementere lovgivningsmæssige tiltag til at forbyde, retsforfølge og straffe hate speech, men samtidig at fremme og beskytte ytringsfriheden. Dette blev anbefalet henholdsvis af Egypten, Pakistan og Bangladesh.⁵ Samtidig blev Danmark, vel at mærke af Hviderusland, også anbefalet at sikre juridisk ansvar for spredning af racemæssig og religiøs intolerance gennem pressen.⁶

Yderligere blev Danmark anbefalet at evaluere den danske terrorlovgivning,⁷ samt fra flere sider anbefalet at ændre sin strafferetlige beskyttelse mod voldtægt, og her revidere straffelovens §§ 218, 220, 221 og 227 ved bl.a. at fjerne referencer til den ægteskabelige status mellem offer og påstået gerningsmænd, som har indflydelse på strafudmålingen⁸ især i forhold til vold mod kvinder.

Vestlige demokratiske stater får ensidig kritik af udemokratiske diktaturstater

En lang række af FN's medlemsstater har historisk ofte svært ved at leve op til deres internationale menneskerettighedsforpligtigelser, og det har ofte været problematisk, at en lang række stater på grund af regionale og politiske alliancer og diplomatiske hensyn ikke i tilstrækkelig grad adresserer de egentlige problemer i staterne under bedømmelse. Der er således en tendens til, at lande med omfattende menneskerettighedsproblemer undlader kritik af hinanden, mens de ofte på tvivlsomt og politiserende grundlag kritiserer demokratiske lande for overtrædelse af menneskerettigheder. Samtidig har de enkelte lande også forskellige opfattelser af de forskellige kategorier af menneskerettigheder og den prioritet, disse skal tillægges.

Et godt eksempel herpå er bedømmelsen af Canada fra foråret 2013. Canada er som bekendt en liberal og demokratisk velfærdsstat, og er ifølge Freedom House et af de mest frie lande i verden. Alligevel blev Canadas økonomiske politik kritiseret med afsæt i, at der var tale om store uligheder i staten, mens også Canadas politikker over for deres oprindelige folk blev kritiseret.⁹ En af de største kritikere var Iran,¹⁰ der i mange år selv har overtrådt fundamentale menneskerettigheder eksempelvis ved brug af tortur, afgivelse af dødsdomme uden en retfærdig rettergang samt juridisk diskrimination mod kvinder.¹¹ Omvendt blev

³ Report of the working group on the Universal Periodic Review, Anbefaling nr. 85 (Aserbajdsjan),

⁴ Report of the working group on the Universal Periodic Review, Anbefaling nr. 37 og 96 (Pakistan og Algeriet), A/HRC/18/4.

⁵ Report of the working group on the Universal Periodic Review, Anbefaling nr. 62, 109 og 110 (Egypten, Pakistan og Bangladesh), A/HRC/18/4.

⁶ Report of the working group on the Universal Periodic Review, Anbefaling nr. 101 (Hviderusland), A/HRC/18/4.

⁷ Report of the working group on the Universal Periodic Review, Anbefaling nr. 133 (Holland), A/HRC/18/4.

⁸ Report of the working group on the Universal Periodic Review, Anbefaling nr. 34, 35 og 36 (Norge, Schweiz og Belgien), A/HRC/18/4.

⁹ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Canada, A/HRC/24/11.

¹⁰ Se eksempelvis Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Canada, A/HRC/24/11, pkt. 128.58.

¹¹ <http://www.amnesty.org/en/region/iran/report-2013>

Kina rost af langt størstedelen af de 141 lande, der fremsatte kommentarer under Kinas 2. UPR den 22. oktober 2013. Eksempelvis roste Iran Kina for "*its preservation of cultural heritage and enhancing its population's quality of life*".¹² Også lande som Syrien, Saudi Arabien og Kasakhstan roste Kina.

Ovenstående eksempler giver således anledning til at stille spørgsmålet om, hvorvidt de vestlige demokratiske stater såsom Australien, New Zealand, Canada, EU-landene herunder de nordiske lande og i særdeleshed Danmark er gode nok til at fremsætte kritik af de værste menneskerettighedskrænker og de værste menneskerettighedskrænkelser. Uden sådan kritik fra verdens demokratier risikerer UPR-processen at degenerere til et forum, hvor verdens stater hvidvasker snarere end holder hinanden ansvarlige for menneskerettighedskrænkelser, hvilket er en udvikling, der allerede kan iagttages.

UPR om Kina, oktober 2013

Den 22. oktober 2013 foretog Rådet en bedømmelse af Kina.

Amnesty International har i sin seneste rapport fra 2013 konstateret, at Kinesiske autoriteter: "*maintained a stranglehold on political activists, human rights defenders and online activists, subjecting many to harassment, intimidation, arbitrary detention and enforced disappearance*" og, at "*Muslims, Buddhists and Christians, who practiced their religion outside officially sanctioned channels, and Falun Gong practitioners, were tortured, harassed, arbitrarily detained, imprisoned and faced other serious restrictions on their right to freedom of religion.*" Ifølge Amnesty International sker det trods opstramninger i den juridiske proces i forhold til dødsstrafsager, at tusindvis stadig henrettes.¹³

I samme retning går Human Rights Watch (HRW), der i sin rapport fra 2013 siger: "*The government remains an authoritarian one-party system that places arbitrary curbs on freedom of expression, association, religion, prohibits independent labor unions and human rights organizations, and maintains party control over all judicial institutions. The government also censors the press, internet, and publishing industry, and enforces highly repressive policies in ethnic minority areas in Tibet, Xinjiang, and Inner Mongolia.*"¹⁴

Mange af disse problemområder blev også adresseret af flere medlemsstater under bedømmelsen den 22. oktober 2013. Kritikken og anbefalinger gik i forskellige retninger, men drejede sig hovedsageligt om afskaffelsen af dødsstraffen og mere transparens i brugen heraf, styrkelsen af beskyttelsen af etniske minoriteter, styrkelsen af ytringsfriheden, forsamlings- og foreningsfriheden samt religionsfriheden.

Danmark udtrykte bekymring for overvågningen af de kinesiske borgere og anbefalede endvidere, at Kina håndhæver de eksisterende love vedrørende forbuddet mod tortur. Yderligere var Danmark bekymret for censur af medierne samt chikane af menneskerettighedsaktivister og repræsentanter for religiøse- og minoritetsgrupper. I forlængelse heraf anbefalede Danmark, at Kina sikrede sig, at deres nationale love er i overensstemmelse med forfatningen og ICCPR (Konventionen om Borgerlige og Politiske Rettigheder) og dermed, at forpligtelserne i forhold til bl.a. ytringsfriheden er opfyldt.

Også lande som Frankrig, Tyskland, Norge, Sverige og Storbritannien noterede og anbefalede, at Kina i fremtiden bør sikre ytringsfriheden i højere grad og fjerne restriktionerne herfor. Imidlertid adresserede Danmark ikke som mange af de andre lande problematikken om den uigennemsigtige brug af dødsstraf, den manglende ratifikation af ICCPR eller den repressive politik i Tibet og Xinjiang. Samlet set må det dog siges, at Danmark fremsatte en væsentlig kritik af Kina vedrørende centrale menneskerettigheder som ytringsfrihed og tortur.

¹² Draft report of the Working Group on the Universal Periodic Review, China A/ HRC/ WG.6/ 17/ L.3

¹³ <http://www.amnesty.org/en/region/china/report-2013>

¹⁴ <http://www.hrw.org/world-report/2013/country-chapters/china>

UPR om Saudi Arabien, oktober 2013

Den 22. oktober 2013 foretog Rådet også en bedømmelse af Saudi Arabien.

Amnesty International nævner i deres rapport fra 2013, at de Saudi Arabiske myndigheder i svær grad har indskrænket ytrings-, forsamlings- og foreningsfriheden. Yderligere har regeringskritikere og andre politiske aktivister været frihedsberøvet uden domstolsprøvelse, ligesom andre er blevet dømt uden en retfærdig rettergang. Landets love og retspraksis diskriminerer systematisk mod kvinder, som heller ikke i tilstrækkelig grad er beskyttet mod vold. Amnesty International konstaterede også, at hundreder af mennesker sad på dødsgangen i slutningen af sidste år, mens i hvert fald 79 mennesker var blevet henrettet.

HRW har også omtalt forholdene i Saudi Arabien i deres rapport fra 2013, der især fokuserer på kvinders rettigheder, vandrende arbejdstageres rettigheder, retssystemet og tortur, samt ytringsfrihed, tankefrihed og forsamlingsfrihed, hvoraf fremgår: *“Saudi Arabia in 2012 stepped up arrests and trials of peaceful dissidents, and responded with force to demonstrations by citizens. Authorities continue to suppress or fail to protect the rights of 9 million Saudi women and girls and 9 million foreign workers. As in past years, thousands of people have received unfair trials or been subject to arbitrary detention. The year has seen trials against half-a-dozen human rights defenders and several others for their peaceful expression or assembly demanding political and human rights reforms.”*

Den 22. oktober 2013 udtrykte flere vestlige lande bekymring for en række af ovennævnte problemstillinger. Herunder kan nævnes, at både Canada, Australien, New Zealand, Sverige og Norge anbefalede, at Saudi Arabien sikrer kvinder fuld juridisk myndighed og undgår det nuværende værgemålssystem. Herunder fokuserede Canada og Australien på kvinders mulighed for at rejse frit, arbejde, studere, indgå ægteskab samt deres adgang til sundhedssystemet og andre offentlige sektorer.

Flere lande - herunder Australien, Sverige og Norge - var bekymrede over den stadige og tilsyneladende stigende brug af dødsstraf, især i forhold til kvinder og mindreårige, og anbefalede, at man helt fjerner muligheden for dødsstraf. I samme retning anbefalede Sverige, at Saudi Arabien helt afskaffer brugen af piskeslag og amputationer inden for deres strafferet.

Norge anbefalede, at alle forhindringer i den fri nydelse af ytringsfrihed og den fri bevægelighed i forhold til menneskerettighedsforkæmpere blev fjernet. Yderligere fokus blev lagt på retten til en retfærdig rettergang, forbud mod tortur, tvangsægteskaber og religionsfrihed. New Zealand anbefalede bedre rettigheder for vandrende arbejdstagere med muligheden for at klage over udnyttelse og misbrug.

Danmark adresserede i sin tale til Saudi Arabien under UPR-processen kvinders rettigheder og udtalte på dette område ros men også, at selvom områder som uddannelse var blevet mere tilgængeligt for kvinder, så var Danmark bekymret over, at kvinder til stadighed diskrimineres i lovgivningen og i praksis, med specifik henvisning til værgemålsforholdene og den institutionelle marginalisering af kvinder. Danmark anbefalede på den baggrund, at Saudi Arabien tager skridt til at sikre, at den nye lov om beskyttelse mod misbrug af kvinder bliver implementeret hurtigt.

Danmark adresserede således næsten udelukkende kvinders rettigheder i stedet for også at fokusere på andre problemer i Saudi Arabien, såsom brugen af dødsstraf og forfølgelsen af menneskerettighedsforkæmpere. Kritikken af den systematiske undertrykkelse af kvinders rettigheder var væsentlig, men Danmark burde også have fokuseret på den systematiske undertrykkelse af politiske frihedsrettigheder, der umuliggør kritik af regimet, ligesom landets stærkt undertrykkende religiøse love og brugen af tortur og drakoniske fysiske afstraffelser såsom piskeslag burde have været genstand for dansk kritik. Endvidere er det ikke oplagt at Danmark lægger ud med at rose Saudi Arabien på området for kvinders rettigheder på et tidspunkt, hvor kvinder bliver arresteret for at køre bil.

UPR om Cuba, maj 2013

Cuba blev vurderet under UPR-processen den 1. maj 2013. Cuba er et af de mindst frie lande, hvor borgerne er frataget næsten alle deres borgerlige og politiske rettigheder.¹⁵

¹⁵ http://www.huffingtonpost.com/aaron-rhodes/un-reviews-show-dysfuncti_b_3265250.html

HRW har i deres rapport fra 2013 udtalt, at Cuba stadig er det eneste land i Latin Amerika, som undertrykker næsten alle former for politiske uenighed, og konstaterede, at *"the government of Raúl Castro continued to enforce political conformity using short-term detentions, beatings, public acts of repudiation, travel restrictions, and forced exile."*¹⁶ Rapporten fokuserede herudover på Cubas problemer i forhold til politiske fanger, vilkårlige tilbageholdelser og varetægtsfængsling, ytringsfrihed, menneskerettighedsforkæmpere, rejseforbud og separation af familier samt på forholdene i fængslerne.

Menneskerettighedsforholdene på Cuba er kritisable, og der ses fortsat adskillige eksempler på, at cubanere, der kritiserer regeringen, bliver retsforfulgt og nægtet adgang til en retfærdig rettergang samt en uafhængig domsmyndighed. Samtidig nægter den cubanske regering at anerkende menneskerettighedsforkæmpere juridisk status, mens disse også bliver overfaldet og fængslet. Yderligere kontrollerer den cubanske regering alle medier og begrænser disses adgang til oplysninger i strid med ytringsfriheden. Kun få uafhængige journalister og bloggere formår med stor risiko at skrive artikler til udenlandske hjemmesider, hvor de kritiserer regeringen. Følgerne er dog ofte, at de systematisk udsættes for forfølgelse og udsættes for vilkårlige arrestationer.

Også Amnesty International har i deres 2013-rapport påpeget problemerne i forhold til nogle af de mest fundamentale menneskerettigheder, nemlig retten til ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og foreningsfrihed og her udtalt, at: *"Repression of independent journalists, opposition leaders and human rights activists increased. There were reports of an average of 400 short-term arrests each month and activists travelling from the provinces to Havana were frequently detained. Prisoners of conscience continued to be sentenced on trumped-up charges or held in pre-trial detention."*¹⁷

Under UPR-processen anbefalede flere lande, herunder Sverige, Norge, Canada, Australien, Tyskland og Frankrig, at Cuba ratificerer ICCPR og ICESCR uden restriktioner.¹⁸

Sverige og Frankrig udtalte endvidere, at de var bekymrede for indskrænkningerne i ytringsfriheden og det stigende antal af vilkårlig frihedsberøvelse af regeringskritikere. Frankrig anbefalede på det grundlag, at Cuba garanterer ytringsfriheden og forsamlingsfriheden samt forbedrer menneskerettighedsforkæmperes og journalisters situation i landet.¹⁹ Også Norge og Tyskland var bekymrede for situationen for menneskerettighedsforkæmpere i landet²⁰ og anbefalede Cuba at fremme ytringsfrihed og foreningsfrihed til alle fredelige menneskerettighedsforkæmpere.²¹ Både Australien, Tyskland og Canada udtrykte bekymring for den manglende adgang til internettet og anbefalede, at regeringen reducerer eller helt fjerner sin kontrol heraf.²²

Canada anbefalede Cuba at sørge for, at fanger og tilbageholdte blev behandlet menneskeligt og værdigt med henvisning til minimumsstandarderne for behandling af indsatte, og foreslog endvidere, at Cuba øger gennemsigtigheden af processerne i retssystemet og sikrer retten til en retfærdig rettergang.²³

Danmark sagde ikke noget på mødet. Danmarks tavshed overfor Cuba er stærkt kritisabelt, eftersom Cuba er den vestlige hemisfæres værste diktatur og samtidig et af de mest aktive lande i FN's Menneskerettighedsråd, hvilket understøtter behovet for i dette forum at konfrontere det cubanske regime med dets menneskerettighedskrænkelser.

¹⁶ <http://www.hrw.org/world-report/2013/country-chapters/cuba>

¹⁷ <http://www.amnesty.org/en/region/cuba/report-2013>

¹⁸ A/HRC/24/16, pkt. 170.2, 170.4 og 170.5.

¹⁹ A/HRC/24/16, pkt. 59 og 70.177.

²⁰ A/HRC/24/16, pkt. 34.

²¹ A/HRC/24/16, pkt. 170.185 og 170.189.

²² A/HRC/24/16, pkt. 89, pkt. 170.192, 170.193 og 170.179.

²³ A/HRC/24/16, pkt. 170.140 og pkt. 170.161.

UPR om Rusland, april 2013

Den 29. april 2013 foretog Rådet en bedømmelse af Rusland. Rusland har haft en række problemer i forbindelse med overholdelsen af menneskerettighederne. Eksempelvis beskrev Amnesty International i deres rapport fra 2013: *"Increasing peaceful political protest was met with repression. [...] New laws restricting the rights to freedom of expression, assembly and association were introduced. Human rights defenders, journalists and lawyers continued to face harassment, while investigations into violent attacks were ineffective. Torture and other ill-treatment remained widespread, and were seldom effectively prosecuted. Trials did not meet international standards of fairness, and the number of apparently politically motivated decisions grew. Insecurity and volatility in the North Caucasus persisted, and security operations launched in response were marred by systematic human rights violations with near-total impunity for the perpetrators."*²⁴

HRW har over de seneste par år pointeret mange af de samme problemer og anfører i en rapport fra 2013, at: *"[...] Vladimir Putin oversaw the swift reversal of former President Dmitry Medvedev's few, timid advances on political freedoms and unleashed an unprecedented crackdown against civic activism. New laws restrict nongovernmental organizations, undermine freedoms of assembly and expression, and discourage international advocacy. New local laws discriminate against lesbian, gay, bisexual, and transgender people. Abuses continue in the counterinsurgency campaign in the North Caucasus"*.²⁵ Både Amnesty international og HRW fremhævede således i deres rapporter fra 2013, at Rusland i stedet for at styrke de basale frihedsrettigheder er gået i modsat retning med vedtagelsen af ny lovgivning, der underminerer ytringsfriheden, forsamlingsfriheden og foreningsfriheden.

Under Ruslands UPR-proces i foråret 2013 var især emner som diskriminerende lovgivning i forhold til homoseksuelle, mere gennemsigtighed i det judicielle system, forsamlings-, forenings- og ytringsfrihed, herunder overfald på journalister, samt brugen af bevis opnået som følge af tortur og andre torturhandlinger på dagsordenen. Flere vestlige lande, herunder Canada, Australien, Tyskland, Spanien og Holland, anbefalede Rusland at sikre ikke-diskrimination imod og rettighederne for homoseksuelle.²⁶ Frankrig, Canada, Spanien og Holland fokuserede endvidere på journalisters sikkerhed og anbefalede, at Rusland retsforfølger overfald og mord på journalister.²⁷ Yderligere fokuserede de vestlige lande på retssystemet, hvor Frankrig eksempelvis anbefalede Rusland, at *"Guarantee the right to a fair trial by strengthening the independence of the Judiciary and by allowing detainees to freely consult a lawyer of their choice from upon arrest"*²⁸

Australien fokuserede især på beskyttelsen af whistle-blowers og *"remained concerned by allegations of human rights abuses in the North Caucasus, at the protection afforded to whistle-blowers and civil rights restrictions on persons critical of the Government."*²⁹

Danmark fokuserede derimod i sin tale under processen på, at Rusland skal afvise diskriminerende regional lovgivning og udtalte i den forbindelse: *"Denmark was concerned that the situation of indigenous peoples had not sufficiently improved regarding land rights, food, education, health and work, and at the proposed federal bill outlawing the so-called "propaganda of homosexuality" among minors."*³⁰

²⁴ <http://www.amnesty.org/en/region/russia/report-2013>

²⁵ <http://www.hrw.org/world-report/2013/country-chapters/russia>

²⁶ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Russian Federation, A/HRC/24/14, Canada pkt. 140.87, Australien pkt. 140.155, Tyskland pkt. 140.154, Holland pkt. 50 og Spanien pkt. 140.92.

²⁷ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Russian Federation, A/HRC/24/14, Canada pkt. 140.159, Frankrig pkt. 140.188, Holland, pkt. 140.191 og Spanien pkt. 140.192.

²⁸ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Russian Federation, A/HRC/24/14, Frankrig pkt. 140.123.

²⁹ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Russian Federation, A/HRC/24/14, pkt. 105.

³⁰ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Russian Federation, A/HRC/24/14, pkt. 128.

Danmark foreslog herefter, at Rusland ophæver alle regionale love og bestemmelser, der fremmer forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og anbefalede yderligere, at Rusland forhindrer vilkårlig anvendelse af de eksisterende regler til at diskriminere imod LGBT-personer, herunder i forhold til deres ret til ytringsfrihed og forsamlingsfrihed. Endvidere anbefalede Danmark, at Rusland anerkender FN's erklæring om oprindelige folks rettigheder og fuldt ud gennemfører alle relevante nationale love i den forbindelse.³¹

Danmarks kritik og anbefalinger til Rusland må anses for at være relativt tilbageholdende og ukontroversielle. Om end det er væsentligt at påpege LGBT-personers rettigheder, synes kritikken vedrørende oprindelige folks rettigheder at være mindre presserende end den systematiske undergravning af borgerlige og politiske frihedsrettigheder, der er medvirkende til at holde Putin ved magten uden en slagkraftig opposition. Danmark missede dermed en mulighed for at rette offentlig kritik af Rusland på de områder, hvor dette land mest systematisk krænker menneskerettighederne.

UPR om Bangladesh, april 2013

Den 29. april 2013 blev Bangladesh for anden gang bedømt af Rådet under UPR-processen.

Amnesty International udtalte om menneskerettighedssituationen i Bangladesh i deres rapport fra 2013, at der var blevet anmeldt 30 udenretlige henrettelser, mens statens sikkerhedsstyrker var involverede i torturhandlinger og anden nedværdigende, umenneskelig behandling samt i hvert fald 10 tvungne forsvindinger. Politisk vold har endvidere resulteret i mindst 4 mænds død, ligesom også kvinder stadig er ofre for forskellige former for vold. Bangladesh' regering har heller ikke formået at beskytte de oprindelige folks lokalsamfund. Mere end 20 buddhisttempel og klostre samt et Hindu tempel og andre Buddhists hjem og -forretninger blev udsat for påsat brand under et kommunalt angreb. En person blev henrettet, og 45 blev dømt til døden.³²

Også HRW har været bekymret for situationen i Bangladesh og udtaler i sin rapport fra 2013, at: *"Bangladesh's overall human rights situation worsened in 2012, as the government narrowed political and civil society space, continued to shield abusive security forces from accountability, and flatly ignored calls by Human Rights Watch to reform laws and procedures in flawed war crimes and mutiny trials. Civil society and human rights defenders reported increased governmental pressure and monitoring."*³³

Under UPR-processen anbefalede flere vestlige stater, herunder blandt andet Canada, Australien, Frankrig, Sverige og Tyskland, forbedringer i kvinders rettigheder. Her var især implementeringen af en national politik til at forbedre rettighederne for kvinder, bekæmpelse af vold mod kvinder samt fjernelse af forbeholdene til FN's kvindekonvention i højsædet.

Canada spurgte ind til, hvilke skridt Bangladesh havde taget med henblik på at garantere den juridiske uafhængighed og tidsgrænsen herfor.³⁴ Hertil anbefalede Frankrig, at Bangladesh: *"Respect the right of defence and the rule of impartiality of judges of national courts, with regards mainly to the trials against international war crimes."*³⁵ Sverige og Tyskland anbefalede, at man sikrer, at ofre for tortur mv. bliver retfærdigt behandlet. Endeligt anbefalede Australien og Spanien, at dødstraffen blev afskaffet.³⁶

³¹ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Russian Federation, A/HRC/24/14, pkt. 140.89, 140.93 og 140.223.

³² <http://www.amnesty.org/en/region/bangladesh/report-2013>, 1. november 2013.

³³ <http://www.hrw.org/world-report/2013/country-chapters/bangladesh>, 1. november 2013.

³⁴ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Bangladesh, 8. Juli 2013, A/HRC/24/12, pkt. 86.

³⁵ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Bangladesh, 8. Juli 2013, A/HRC/24/12, pkt. 129.73

³⁶ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Bangladesh, 8. Juli 2013, A/HRC/24/12, pkt 131.3.

Flere lande, herunder Canada og Norge pointerede situationen for ytringsfriheden i landet og anbefalede at sikre pressefriheden - herunder uafhængigt medier. Norge pointerede tilbageholdelsen og drabene på et antal journalister over de seneste år, og var bekymret for unge bloggere, der var blevet truet.³⁷

Flere lande var også bekymret for blandt andet religionsfriheden og beskyttelsen af minoriteter samt beskyttelsen af flygtninge. Canada anbefalede, at man straks sikrede beskyttelsen af flygtninge, mens Frankrig og Spanien pointerede princippet om non-refoulement.

Danmark roste visionerne i Chittagong Hill-fredsftalen og understregede, at mange af bestemmelserne endnu ikke var gennemført. Danmark fremhævede de betydelige fremskridt, som Bangladesh har gjort i henhold til at sikre ligestilling mellem kønnene siden 1990'erne.³⁸ Danmark anbefalede, at Bangladesh fjerner sine forbehold til FN's kvindekonvention og prioriterer implementeringen af "the Domestic Violence Act".³⁹ Yderligere anbefalede Danmark, at Bangladesh underskriver ILO-konvention nr. 169, der beskytter den kulturelle integritet for oprindelige folk.⁴⁰

Endnu engang fokuserer Danmark således relativt snævert på ligestillingsproblematikken og kvinders rettigheder. Man kunne ønske sig, at Danmark også ville adressere problemerne i henhold til omfattende undertrykkelse af grundlæggende frihedsrettigheder som ytringsfriheden samt brugen af dødsstraf og tortur i landet, især henset til at landet er på Danidas liste over prioritetslande.

UPR om Angola, Februar 2010.

Den 12. februar 2010 foretog Rådet en bedømmelse af Angola i first cycle.

Amnesty international udtalte om situationen i Angola, at regeringen stadig forsøgte sig med socialt byggeri. Alligevel skete der stadig tvangsflytninger. Samtidig blev anmeldelser af politiets brug af udenretlige henrettelser, overdreven brug af vold, vilkårlige frihedsberøvelser og anholdelser, samt tortur og anden umenneskelig og nedværdigende behandling fremhævet. Ligesom det blev påpeget, at journalister blev chikaneret og strafforfulgt for deres arbejde.⁴¹

HRW's rapport lagde mere fokus på problemerne vedrørende valg i Angola: *"More than one year after the September 2008 parliamentary elections - the first elections held in Angola since 1992 - Angolans in 2009 were unable to vote, as planned, in a presidential election. The government postponed the vote pending the completion of a constitutional review that is ongoing at this writing. The review has been strongly influenced by the current president, José Eduardo dos Santos, who has been in power for 30 years. The Constitutional Commission dominated by the ruling Popular Movement for the Liberation of Angola (MPLA) followed the president's suggestions to propose a new parliament-based model for electing the president, rather than holding separate elections. It remains unpredictable when the new constitution might be adopted and what its implications for upcoming elections might be. The 2008 legislative elections produced a landslide victory for the MPLA. No independent investigation into the numerous shortcomings of those elections has taken place."*⁴²

Canada kom med 5 anbefalinger til Angola, herunder en anbefaling om, at: *"Ensure that opposition parties and civil society organizations are permitted to participate freely in the political process, without*

³⁷ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Bangladesh, 8. Juli 2013, A/HRC/24/12, pkt. 18, 129.01 og 129.103.

³⁸ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Bangladesh, 8. Juli 2013, A/HRC/24/12, pkt.95..

³⁹ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Bangladesh, 8. Juli 2013, A/HRC/24/12, pkt. 130.8.

⁴⁰ Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Bangladesh, 8. Juli 2013, A/HRC/24/12, pkt. 130.6

⁴¹ <http://www.amnesty.org/en/region/angola/report-2010>

⁴² <http://www.refworld.org/docid/4b586cfd37.html> – HRW world report fra 2010

fear of retribution".⁴³ Norge behandlede også en lang række af de problemer, der var i Angola. De kom med 8 anbefalinger. De vigtigste anbefalinger vedrørte fastsættelsen af lovgivning om kvinderettigheder, ytringsfrihed samt pressefrihed..⁴⁴

Danmark kom med et par forudgående spørgsmål til Angola, og disse spørgsmål vedrørte aktuelle problemer i Angola såsom tortur og indfødtes rettigheder⁴⁵. Det må imidlertid anses for kritisabelt, at Danmark ikke er kommet med nogen anbefalinger, især taget i betragtningen af, at mange af de mest grundlæggende civile rettigheder blev tilsidesat i Angola, herunder retten til at stemme.

UPR om Algeriet, maj 2012

Algeriet gennemgik sin second cycle UPR 29. maj 2012. Udover at problemstillinger som manglende religionsfrihed og forfølgelse blev sat i ly af øgede rettigheder for hæren, beskrev Amnesty i sin rapport af samme år problematikker for ytringsfriheden i landet således: *"The government continued to restrict freedom of expression and to prohibit unauthorized public gatherings. Mass protests in January in Algiers, Oran and other cities were violently dispersed by thousands of riot police and other security forces, leading to deaths and injuries."*⁴⁶

HRW beskrev i sin rapport fra 2012 bl.a. problemerne med forsamlingsfriheden: *"The emergency decree had given the Interior Ministry sweeping powers to administratively detain persons deemed to endanger "public order," close down meeting places, and ban gatherings. However many restrictions on civil liberties imposed during the state of emergency continued, as authorities drew on other repressive laws and regulations. For example, an indefinite ban imposed in 2001 on demonstrations in Algiers remained in effect."*⁴⁷

Udover disse illustrerende eksempler beskrev rapporterne nogle af de andre centrale udfordringer i forhold til grundlæggende menneske- og frihedsrettigheder. Religionsfrihed er forsat et problem, ligesom der forsat er udfordringer omkring anvendelsen af tortur og dødsstraf. Algeriet havde og har altså store problemer med overholdelsen af menneske- og frihedsrettighederne.

Anbefalingerne og konklusionerne fra staterne var også farvet af disse problemer, da mange lande kommenterede på brede eller grundlæggende udfordringer. Eksempelvis anbefalede Norge, Belgien, Frankrig, Schweiz, Argentina samt Ungarn, at Algeriet skal arbejde mod afskaffelse af dødsstraffen. Derudover anbefalede Norge på linje med andre nationer som eksempelvis Frankrig og Belgien, at Algeriet skal hæve begrænsningerne på forsamlingsfriheden i tråd med ICCPR.⁴⁸ Holland anbefalede, at Algeriet bør gennemgå samtlige af sine love, der lægger begrænsning på pressens eller befolkningens ret til at ytre sig.⁴⁹

Sverige anbefalede, at Algeriet afgav en invitation til special rapportørerne om tortur.⁵⁰ Tyskland afgav også en anbefaling, hvori de foreslog en monitorerings mekanisme mod tortur og alle andre former for dårlig behandling i fængsler mv., hvor der foretages periodiske besøg. Norge foreslog også, at alle nødvendige skridt bør tages imod ophævelse af dødsstraf samt ratificering af den anden protokol til ICCPR.

⁴³ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G10/125/27/PDF/G1012527.pdf?OpenElement> og <http://www.upr-info.org/database/>

⁴⁴ ⁴⁴ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G10/125/27/PDF/G1012527.pdf?OpenElement> og <http://www.upr-info.org/database/>

⁴⁵ <http://lib.ohchr.org/HRBodies/UPR/Documents/Session7/AO/Angola.pdf> og http://lib.ohchr.org/HRBodies/UPR/Documents/Session7/AO/ADVANCEQUESTIONSANGOLA_ADD.2.pdf

⁴⁶ <http://www.amnesty.org/en/region/algeria/report-2012>

⁴⁷ <http://www.hrw.org/world-report-2012/world-report-2012-algeria>

⁴⁸ Pkt. 129.14: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G12/149/78/PDF/G1214978.pdf?OpenElement>

⁴⁹ Pkt. 128.12: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G12/149/78/PDF/G1214978.pdf?OpenElement>

⁵⁰ Pkt. 129.104: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G12/149/78/PDF/G1214978.pdf?OpenElement>

Danmark afgav ingen anbefalinger⁵¹. Algeriet er således et andet eksempel på et land med omfattende menneskerettighedskrænkelser, som Danmark i strid med sin officielle menneskerettighedspolitik har forsømt at kritisere under UPR.

UPR om Nordkorea, december 2009

Nordkorea har indtil videre udelukkende gennemgået first cycle UPR, hvilket skete 7. december 2009. Amnesty beskriver i sin rapport⁵² om Nordkorea dette år de store problemer, som Nordkoreas befolkning møder, herunder sult, tilfældige arrestationer, mangel på mulighed for bl.a. ytring, bevægelse, forsamlings: *“According to the World Food Programme (WFP), millions of people experienced hunger on a scale not seen in a decade [...] Despite the food shortage reaching critical levels, the government failed to ensure minimum essential levels of food. Due to strained relations, North Korea did not request assistance from South Korea, one of the biggest donors of rice and fertilizer in previous years.”* *“The government rigidly controlled the media and severely restricted religious practice.”* *“The government continued to execute people by hanging or firing squad. There were reports that the authorities executed individuals to deter political and economic crimes.”* *“Guards beat prisoners suspected of lying, not working fast enough or for forgetting the words to patriotic songs.”*

HRW fortæller i en rapport⁵³ fra 2011 ligeledes om de mange problemer med menneskerettigheder, hvor de bl.a. skriver følgende om tortur: *“Detainees are subject to so-called “pigeon torture,” in which they are forced to cross their arms behind their back, are handcuffed, hung in the air tied to a pole, and beaten with a club. Guards also rape female detainees.”*

Begge rapporter afslører således dele af de problemer, Nordkorea havde og fortsat har i forhold til overholdelse af helt grundlæggende menneskerettigheder. Nordkorea må forsat anses for værende en af de mest problemfyldte stater set ifht. UPR. En række lande fremsatte anbefalinger, der forholdt sig til de helt basale udfordringer. Eksempelvis fremkom Japan med en anbefaling om, at Nordkorea skal sikre mad til hele befolkningen, så landet kan fremme børns basale sundhed.⁵⁴ En af New Zealands anbefalinger var, at Nordkorea tager yderligere skridt imod at sikre en ytringsfrihed og frihed til fri bevægelse. Denne anbefaling er også på linje med en række andre landes anbefalinger.⁵⁵

Norge kom med en række anbefalinger bl.a. med fokus på, at Nordkoreas regering stopper henrettelser uden rettergang.⁵⁶ Sverige anbefalede at uddanne professionelle med juridiske kompetencer indenfor retfærdig rettergang, der kan indgå i retssystemet, samt at der indføres et princip om ”ingen dom uden lov”.⁵⁷ Holland foreslog, at ICRC gives adgang til alle detentioners faciliteter i landet.⁵⁸

Danmark valgte at stille forudgående spørgsmål i UPR processen, bl.a. om tilstrækkelig mad til befolkningen, og hvad Nordkorea har tænkt sig at gøre for at sikre, at der ikke sker diskrimination af kvinder. Men Danmark havde ingen anbefalinger, kritik eller konklusioner til Nordkorea.⁵⁹ Det er stærkt kritisabelt, at Danmark valgte ikke at kritisere Nordkorea, der er det mest totalitære og menneskerettighedskrænkende land i verden, hvis styre er ansvarlig for millioner af døde og gulag-lignende fangelejre med ubeskrivelige forhold.⁶⁰

⁵¹ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G12/149/78/PDF/G1214978.pdf?OpenElement>

⁵² <http://www.amnesty.org/en/region/north-korea/report-2009>

⁵³ <http://www.hrw.org/world-report-2011/north-korea> (Der findes ikke tidligere rapporter)

⁵⁴ Pkt. 90.90: http://lib.ohchr.org/HRBodies/UPR/Documents/Session6/KP/A_HRC_13_13_PRK_E.pdf

⁵⁵ Pkt. 90.84: http://lib.ohchr.org/HRBodies/UPR/Documents/Session6/KP/A_HRC_13_13_PRK_E.pdf

⁵⁶ Pkt. 91.23: http://lib.ohchr.org/HRBodies/UPR/Documents/Session6/KP/A_HRC_13_13_PRK_E.pdf

⁵⁷ Pkt. 90.36: http://lib.ohchr.org/HRBodies/UPR/Documents/Session6/KP/A_HRC_13_13_PRK_E.pdf

⁵⁸ Pkt. 90.71: http://lib.ohchr.org/HRBodies/UPR/Documents/Session6/KP/A_HRC_13_13_PRK_E.pdf

⁵⁹ <http://lib.ohchr.org/HRBodies/UPR/Documents/Session6/KP/DPRK-Add.1.pdf>

⁶⁰ <http://www.amnestyusa.org/news/press-releases/north-korea-images-reveal-scale-of-political-prison-camps>

UPR om Etiopien, december 2009

Rådet vurderede Etiopien den 9. december 2009. Etiopien skal vurderes igen i foråret 2014.

Amnesty skrev i deres rapport fra 2009 om problemerne i politistaten Etiopien og konkluderede, at der til stadighed var restriktioner på den humanitære assistance i den somaliske region (Ogaden). Regeringen indgik i sporadiske væbnede konflikter, der medførte krænkelser af menneskerettighederne. Sikkerhedsstyrker arresterede medlemmer af etniske grupper hen imod slutningen af året, mens uafhængige journalister stadig blev chikaneret og arresteret, og en række politiske fanger stadig blev tilbageholdt.⁶¹

HRW udtalte ligeledes i deres 2009-rapport: *“The Ethiopian government’s human rights record remains poor, marked by an ever-hardening intolerance towards meaningful political dissent or independent criticism. Ethiopian military forces have continued to commit war crimes and other serious abuses with impunity in the course of counterinsurgency campaigns in Ethiopia’s eastern Somali Region and in neighboring Somalia. Local-level elections in April 2008 provided a stark illustration of the extent to which the government has successfully crippled organized opposition of any kind—the ruling party and its affiliates won more than 99 percent of all constituencies, and the vast majority of seats were uncontested. In 2008 the government launched a direct assault on civil society by introducing legislation that would criminalize most independent human rights work and subject NGOs to pervasive interference and control.”*⁶²

Flere lande opfordrede Etiopien til at ratificere den frivillige protokol til ICCPR vedrørende afskaffelsen af dødsstraf, den frivillige protokol til FN's Kvindekonvention om anerkendelsen af klageprocedurer under konventionen, samt de frivillige protokoller til Børnekonventionen vedrørende salg af børn og børneprostitution og børn i væbnede konflikter mv.

Canada anbefalede blandt andet at sætte fokus på omskæring af kvinder, samt at imødekomme klager forud for det forestående valg i landet. Samtidig anbefalede Canada og Australien, at Etiopien ændrer deres lovgivning således, at den kommer i overensstemmelse med internationale menneskerettighedsstandarder med respekt for ytrings-, forsamlings- og foreningsfriheden. Sverige anbefalede i forlængelse heraf, at bekæmpelsen af terror bliver ført ud i livet med respekt for grundlæggende rettigheder såsom ytringsfrihed og forsamlingsfrihed. Tyskland anbefalede, at man sikrer frie og uafhængige medier, der reflekterer forskellige holdninger herunder fra minoritetsgrupper og fra den politiske opposition.

Yderligere anbefalede Canada, at Etiopien løslader medlemmer af oppositionspartier og sikrer deres fulde deltagelse i valget i 2010. Norge anbefalede, at man vedtager strategier til at imødegå uoverensstemmelser mellem lovgivning og praksis, herunder med fokus på kønsforskellene på arbejdsmarkedet og trafficking.

Norge anbefalede også, at man hurtigt og sikkert svarer på klager over chikane og vilkårlig frihedsberøvelse af menneskerettighedsforkæmpere og sikrer deres sikkerhed.

På trods af de åbenlyse menneskerettighedskrænkelser valgte Danmark ikke at udtale sig eller komme med anbefalinger til Etiopien, selvom Danmark yder landsbistand til dette land.

Evaluering af Danmarks aktivitet under UPR

I det nuværende SRSF-regeringsgrundlag hedder det, at »Danmark skal turde kritisere alle, der groft krænker menneskerettighederne eller overtræder konventioner« og, at »regeringen vil arbejde for, at FN's Menneskerettighedsråd bliver et effektivt organ, f.eks. ved at udelukke lande fra deltagelse i Rådet, hvis der i FN er vedtaget en resolution om menneskerettighedsforholdene i det pågældende land«.

⁶¹ <http://report2009.amnesty.org/en/regions/africa/ethiopia>, 1. november 2013-

⁶² http://www.hrw.org/sites/default/files/related_material/Ethiopia.pdf, 1. november 2013.

Dette udsagn giver indtryk af en klar og ambitiøs retningslinje for Danmarks internationale menneskerettighedspolitik, som må forventes at danne grundlag for de udtalelser samt anbefalinger, Danmark har afgivet i forbindelse med UPR fra 2013.

Særligt bør ordene "turde" og "alle" bemærkes og fremhæves. Men som ovennævnte gennemgang af de danske udtalelser og anbefalinger illustrerer, synes regeringsgrundlagets formuleringer omkring den internationale menneskerettighedspolitik nærmere at have form af programmerklæringer end egentlige politiske retningslinjer. De anbefalinger, som Danmark eksempelvis har afgivet til Rusland og Saudi Arabien, synes ikke at vidne om et særligt politisk mod. Danmark undlader at italesætte manglen på ytringsfrihed og krænkelse af forsamlingsfriheden. I stedet vælger man at give en anbefaling, som vedrører en niche af debatten - uden at underkende vigtigheden af debatten omkring oprindelige folks rettigheder eller LGBT-personers rettigheder. I henhold til regeringsgrundlagets retningslinjer synes en kritik af manglende ytringsfrihed og forsamlingsfrihed samt af Putins magtkoncentration dog som værende langt mere relevant og presserende. I tråd hermed synes det ligeledes utilstrækkeligt, at Danmark ved UPR af Saudi Arabien alene valgte at give en anbefaling vedrørende uddannelse for kvinder og juridisk værgemål for kvinder, når andre lande kommenterede på uigennemsiagtighed i retssystemet og manglende forenings- forsamlings- og ytringsfrihed.

Heller ikke målsætningen i regeringsgrundlaget om at kritisere "alle" synes efterlevet. Særligt kritisabelt er det f.eks., at Danmark ikke har givet en eneste anbefaling til Cuba. Cuba bliver gang på gang i utvetydige vendinger kritiseret for at forbryde sig mod menneskerettighederne. Uanset dette faktum har man altså ikke fra dansk side fundet anledning til at fremsætte en anbefaling.

Ligeså graverende er det, at Danmark ingen anbefalinger har haft til lande som Algeriet og Nordkorea (i dec. 2009). Begge lande har gentagne gange vist, at de ikke overholder helt basale menneskerettigheder. Danmark sendte dog spørgsmål bl.a. om forsyningssikkerheden af mad til befolkningen samt diskriminationen af kvinder til Nordkoreas besvarelse på forhånd. Men at disse spørgsmål ikke udmønter sig i konklusioner eller anbefalinger til Nordkorea synes betænkeligt, da de menneskeretlige brud er så åbenbare og alvorlige.

Blandt de positive elementer i Danmarks UPR indsats tæller, at Danmark primært har lagt vægt på emner som tortur og frihedsberøvelse, herunder i forhold til lande som Iran, Kina og Pakistan, der alle begår grove menneskerettighedskrænkelser.

Danmarks ageren i forhold til andre lande generelt

Ovenstående konkrete eksempler fra UPR-processen tegner således et billede af en vag og konfliktsky ageren og rolle fra dansk side overfor stater, som ifølge Amnesty og HRW har en række udfordringer set i forhold til efterlevelsen af internationale menneskerettighedsforpligtelser.

Der foreligger statistikker, der beskriver omfanget af hver enkel stats aktivitetsniveau i UPR processen generelt. Disse statistikker kan give en indikation af, hvor fremtræden Danmark er sammenlignet med andre lande. Danmark er blot nummer 45 af 162, når det handler om antallet og dermed mængden af afgivne anbefalinger ved UPR. Danmark er placeret lavere end de lande, vi almindeligvis sammenligner os med, hvor eksempelvis England afgiver 724, Holland 600 og Sverige 428⁶³ anbefalinger. Dette kan tyde på, at Danmark udviser mindre aktivitet og initiativ, end de bør både i henhold til regeringens egne målsætninger, men i høj grad også i henhold til, at et demokratisk og frit land som Danmark i denne forbindelse burde fremstå som forbillede og således være førende i kritikken af lande, der ikke overholder helt basale menneskerettighedsforpligtelser. Eksempelvis kommer Norge og Canada med mere end 4 gange så mange anbefalinger som Danmark.⁶⁴ Man kan så spørge, hvorvidt Danmark, i stedet for at give mange anbefalinger, stiller meget specifikke og umiddelbart handlingsorienterede anbefalinger? Heller ikke dette viser sig at være tilfældet. Selvom Norge har fremsat 889 anbefalinger sammenlignet med Danmarks 202, er Norges

⁶³ Der er blevet sammenlignet med bl.a. New Zealand, Australien, Sverige, Norge, Holland, Belgien, England, Australien, Østrig, Tyskland og Canada.

⁶⁴ <http://www.upr-info.org/database/statistics/>

andel af anbefalinger med "direct action"⁶⁵ alligevel højere end Danmarks. Danmarks andel af anbefalinger med "direct action" ligger på niveau med alle de øvrige lande, der er sammenlignet med.

En gennemgang af statistikkerne tegner altså et billede af både lav kvantitativ og kvalitativ aktivitet i UPR processen for Danmarks vedkommende.

En sådan indsats stemmer dårligt overens med den nuværende hensigt om at gøre FN's menneskerettighedsråd til et effektivt organ. Uanset hvilke midler man ønsker at skabe et mere effektivt Råd med, så må aktiv og vedholdende deltagelse i arbejdet i Rådet vel være af central betydning? Helt generelt må det også noteres, at uanset nuværende regeringsgrundlag og hensigt heri, så er det kritisabelt, at Danmark i vores kritik og fremsættelse af anbefalinger til fremme og overholdelse af menneskerettigheder ligger langt efter de lande, vi normalt sammenligner os med. Ovenstående eksempler og statistikken taler et tydeligt sprog. Det er under alle omstændigheder svært at argumentere for, at Danmark skulle være et forgangsland i kampen for menneskerettighedernes internationale udbredelse baseret på indsatsen under UPR. Det anbefales derfor, at Danmark i langt højere grad udnytter UPR processen til at sætte fokus på de mest alvorlige menneskerettighedskrænkelser i de relevante lande herunder fremsætte konkrete og målrettede anbefalinger på de mest kritiske områder.

⁶⁵ http://www.upr-info.org/IMG/pdf/Database_Action_Category.pdf - der er med hjælp fra Professor Edward R. McMahon of the University of Vermont (US), lavet en uofficiel skala som rangerer anbefalinger.